

Verken een plekje uit de Zwinstreek

Boerenhol, Lapscheurse gat, malende molens, historische gebouwen,... Je komt wat tegen in de Zwinstreek. Maar vanwaar komen deze namen, voor wat dienen of dienden deze rare bouwsels. Ze leveren stuk voor stuk interessante verhalen en vertelsels op over de Zwinstreek. Meer dan een verkenning waard!

Naam: Luc Lingier .....

Locatie: "Lichtenlijn" aan de Baai van Heist .....

Beschrijving (incl. foto's):

Het laag en hoog licht

Ook genoemd "Lichtopstand" of "Kleine vuurtoren" en "Hoog (geleide) licht of Grote vuurtoren". Beiden zijn gelegen in de zogenaamde vuurtorenwijk van Heist grenzend aan de baai van Heist.

Brugge zocht door de verzanding van het Zwin door de eeuwen heen een uitweg naar zee. Bij de wissel van de 19de naar de 2de eeuw realiseerde de stad haar droom en bouwde een zeehaven Zeebrugge uit. Op zee diepte men de vaargeul "Pas van 't Zand" uit, die toegang gaf tot de haven. Om de nieuwe havengeul toegankelijk te maken liet men omstreeks 1905-1907 twee vuurtorens bouwen die in elkaars verlengde lagen. Zo vormden zij één lichtlijn, zodat vaartuigen, die de havengeul binnenliepen door de vaargeul op de koers van 136°, juist zouden varen als de lichtbundels van het laag geleide licht en het hoog geleide licht zich op één lijn bevonden.

De kleine vuurtoren

Ook laag licht genaamd, werd in de duinen amper 14,40 meter hoog geplaatst. Om de 5 seconden verspreidde de lamp gedurende 4 seconden een helder wit licht dat op zee tot op 9 mijl zichtbaar was.

Beschermd monument bij Koninklijk Besluit van 23/05/1984.

Oeverlicht tussen 1906-1910. Ronde, conisch verlopende bakstenen schacht met bezetlaag, geschilderd,

inwendig voorzien van een constructie bestaande uit aaneengeklonken gewalst profielijzer; stellage met houten vloer, ijzeren balustrade (gelast, dus niet origineel); geklonken, ijzeren lichtopstand met kleine koepel en windhaan.

Binnenin rechte ijzeren trappen die naar twee houten zolders en de lichtopstand voeren. Elektrische lichtbron van 1000 W, 220 V met alternerende werking; de oorspronkelijke acetyleen-installatie is nog aanwezig; vast dioptisch reflectiestelsel van het type Fresnel. Op de gietijzeren console: "PHARES & FANAU, BARBIER & BENARD & TURENNE, CONSTRUCTEURS, 82, RUE CURIAL, PARIS".

De grote vuurtoren

Ook hoog licht genaamd en geconstrueerd door de gebroeders Grendel (ingenieurs te Gent) werd één van de eerste constructies in gewapend beton aan de kust en in België. Zijn hoogte bedraagt 30,50 meter en 300 meter van het lag licht landinwaarts neergezet in lage weiden achter de duinen. Er brandde bestendig een helder wit licht, dat zichtbaar was tot op 11 mijl uit de kust.

Beschermd monument bij Koninklijk Besluit van 8/09/1981. Het is een vuurtoren met rank silhouet, bekomen door de mogelijkheden van betonbouw. Hoge achthoekige sokkel met betonskeletstructuur, geaccentueerd door venstertjes in een art-nouveaugetinte hoefijzerbogige omlijsting. Opvulmetselwerk van rode (roodgeschilderde ?) baksteen met motieven van witte sierbaksteen. Betonnen ronde schacht met kleine, verspringende raampjes in een geriemde omlijsting. Overkragend achthoekig 'lamphuis' met betonskeletstructuur op uitgewerkte consoles, decoratief opvulmetselwerk. Bekronende reling en metalen koepel (Parijse productie) met windwijzer.

Doving van het licht tijdens beide Wereldoorlogen en definitief in 1983.

Wandelbrug "de lichtenlijn"

In opdracht van de Vlaamse overheid Afdeling Kust werd als herinnering en eerbetoon aan beide vuurtorens een voetgangersverbinding aangelegd van de ene naar de andere vuurtoren. Dat moest deze historische vuurtorens makkelijk bereikbaar maken voor wandelaars. Bovendien werd die ingepast in een wandellus naar de omliggende natuurgebieden de "Kleiputten van Heist", de "Sashul", de "Vuurtorenweide" en de "Baai van Heist".